

Taalpost 1146

maandag 28 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- 62 procent van de Nederlanders besteedt maximaal een half uur aan het schrijven van een sollicitatiebrief.

(Bron: [Nu.nl](#))

- De Europese Commissie blijft vasthouden aan de eis dat ambtenaren minstens twee Europese talen spreken.

(Bron: [EUObserver](#))

- In een hoofdartikel in *The Guardian* wordt betoogd dat de spelling van het Engels ingrijpend veranderd moet worden.

(Bron: [The Guardian](#))

2. Taaltip: *high()brow* en *high()risk*

Volgens het Witte Boekje én het Groene Boekje zijn *highbrow* ('(snobistisch-)intellectueel') en *high risk* juist. Dat verschil in spelling wordt gemaakt vanwege de klemtoon. In *highbrow* ligt de klemtoon duidelijk op *high*; in *high risk* meer op *risk*. *Highbrow* is een zogenoemde samenstelling; *high risk* is een woordgroep.

Bij Engelse leenwoorden geldt de regel dat als het linkerdeel een bijvoeglijk naamwoord is dat uit één lettergreep bestaat en niet de hoofdklemtoon heeft, het los wordt geschreven. Voorbeelden zijn *big bang*, *high five*, *blind date* en *grand slam*. Als het linkerdeel wel de hoofdklemtoon heeft, wordt het aan het erop volgende woord vast geschreven: *bigband*, *highscore*, *fulltime*, *parttime*.

In bijvoorbeeld *happy end*, *intensive care* en *public relations* wordt sowieso een spatie geschreven; het bijvoeglijk naamwoord bestaat nu uit meer lettergrepen.

Bij Nederlandse woorden wordt overigens eenzelfde verschil gemaakt; vergelijk *hoogbouw* en *hoogseizoen* (samenstellingen) met *hoog spel* en *hoog bezoek* (woordgroepen).

Spellingcursussen Taaladviesdienst eind maart in Amsterdam, Eindhoven en Zwolle.
Meer informatie op [onze website](#).

3. Extra: Lingua franca?

'Lingua franca: chimera or reality?' ('Lingua franca: mythologisch monster of werkelijkheid?') is de titel van een [rapport](#) dat de vertaaldienst van de Europese Unie vorige maand uitbracht. In het rapport wordt uiteengezet welke ideeën er in Europa leven over de talige toekomst van Europa, en met name over de rol van het Engels daarin. De nadruk ligt op de opinies van intellectuelen als David Crystal, François Grin en Abram de Swaan. Opmerkelijk genoeg hebben we geen Nederlandse vertaling kunnen vinden.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1145

vrijdag 25 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Een aantal leden van het Vlaams Parlement, onder wie voorzitter Jan Peumans, volgt elke woensdagochtend Franse les.

(Bron: [De Morgen](#))

- Hoewel Oost-Finland dicht bij Rusland ligt, mogen scholen er geen Russisch als tweede taal onderwijzen.

(Bron: [Finlandsite](#))

- Oplichters schrijven hun e-mails nu ook in het Welsh.

(Bron: [Symantec](#))

2. Video van de week: World Oral Literature Project

De antropoloog en taalkundige Mark Turin werkt in een afgelegen bergdorp in Nepal. Hij bestudeert er het Thangmi, een Tibeto-Birmaanse taal. Om de taal te redden, stelde hij een vertaalwoordenboek Nepalees-Thangmi-Engels samen. In een korte [video](#) benadrukt Turin de waarde van elke taal en legt hij uit wat het doel is van het [World Oral Literature Project](#).

[Spellingcursussen Taaladviesdienst eind maart in Amsterdam, Eindhoven en Zwolle.](#)
[Meer informatie op onze website.](#)

3. Winnaars wedstrijd *Het toestel is in gesprek, heeft u één moment?*

Hoeveel genummerde exemplaren verschijnen er van *Het toestel is in gesprek, heeft u één moment?* Dat vroegen we in Taalpost 1139. Op de website van uitgeverij Tanker Boot kon u het juiste antwoord vinden: 250. Drie deelnemers winnen het boek: Wicher Ponne, Els Ackerman en Sofie Klitsie. Veel lees- en telefoneerplezier!

4. Wedstrijd *Mannen die naar vrouwen fluiten, kunnen naar vrouwen fluiten*

De korte, taalkundige kwinkslagen en woordspelingen van twitteraar [@Dubbelzinnig](#) worden door ruim 16.000 volgers gelezen. Zijn beste taaltweets zijn gebundeld in het boek *Mannen*

die naar vrouwen fluiten, kunnen naar vrouwen fluiten. Ook nu doen we drie exemplaren cadeau. Wilt u in aanmerking komen voor een boek, [mail ons](#) dan het antwoord op deze vraag: over welke Nederlandse schrijver loopt bij Dubbelzinnig een wedstrijd? Vermeld in uw e-mail ook uw adresgegevens.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1144

woensdag 23 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- In Leuven krijgen kleuters leestasjes om hun taalgebruik te stimuleren.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- Er worden 30.000 mensen ingezet om ervoor te zorgen dat ook immigranten die geen Engels spreken aan de Britse volkstelling meedoen.

(Bron: [The Telegraph](#))

- In Egypte hebben ouders hun pasgeboren dochttertje de naam 'Facebook' gegeven.

(Bron: [Gazet van Antwerpen](#))

2. Oproep: stel uw tweets ter beschikking van de wetenschap

Zes universiteiten in Vlaanderen en Nederland werken samen aan de ontwikkeling van [SoNaR](#), een groot corpus met Nederlandse teksten voor wetenschappelijke doeleinden. In totaal zal het corpus 500 miljoen woorden bevatten. Een deel daarvan komt uit de nieuwe media, zoals blogs, tweets en chats. Zo kunnen (taal)wetenschappers in de toekomst onderzoeken waarover en hoe er geschreven werd in de eenentwintigste eeuw. Wilt u uw tweets ter beschikking stellen van de wetenschap? Als uw twitteraccount openbaar is, hoeft u geen expliciete toestemming te geven voor het opnemen van die tweets in het corpus. Wel hebben de onderzoekers uw gegevens nodig: stuur dan de naam van uw Twitteraccount, uw geslacht, leeftijd en woonplaats (bijv. "@suzan, v, 30, Nijmegen") naar [Wies de Beijer](#).

[Word nu lid van Onze Taal voor maar € 26,-.](#)

3. Extra: Kiliaanlezing 2011

Het bekende [Toponymisch Woordenboek](#) (TW) uit 1960 van Maurits Gysseling staat sinds 2007 volledig doorzoekbaar online. Gysselings etymologieën werden bewust niet in die databank opgenomen. Ze zijn niet volledig, er is geen literatuurstudie verricht en Gysseling zelf vond ze niet essentieel voor zijn woordenboek. Maar ondertussen legden de makers een tweede databank aan om het TW ook etymologisch te ontsluiten. De etymologische inzichten werpen een nieuw licht op de middeleeuwse landschaps- en cultuurgeschiedenis van onder meer Antwerpen en Brugge. Professor Jozef Van Loon onthult de bevindingen van het onderzoek op 27 april tijdens de Kiliaanlezing 2011 aan het Instituut voor Nederlandse

Lexicologie in Leiden. Meer informatie krijgt u bij [Jeroen Balkenende](#), de secretaris van de Kiliaanstichting.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1143

maandag 21 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Journalisten van de Nederlandse krant *De Pers* trokken dwars door België en bezochten plaatsen op de taalgrens.

(Bron: [De Pers](#))

- De Britse leestests voor zesjarigen bevatten onzinwoorden als *koob* en *zort*.

(Bron: [BBC News](#))

- De Franse krant *Le Monde* is begonnen met 'L'atelier diktée', een quiz over de valstrikken van de Franse taal.

(Bron: [Le Monde](#))

2. Taaltip: *promovendus* in de sport

Het woord *promovendus* is vooral bekend uit de universitaire wereld, van iemand die naar een promotie toewerkt: 'De promovendus sliep de nacht voor zijn promotie niet zo best.' Het woord betekent in het Latijn 'moetende promoveren', 'die bevorderd moet worden'.

In een zin als 'Promovendus Excelsior kreeg vorig jaar een kunstgrasveld' betekent *promovendus* echter 'het gepromoveerde', 'de (recentelijk) gepromoveerde club'.

De grote Van Dale vermeldt alleen de universitaire betekenis. De sportbetekenis is wel opgenomen in het woordenboek van Koenen. Ook in het boek 'Voetbaltaal' van René Appel uit 1990 (dat [integraal](#) op de website van Onze Taal staat) wordt er aandacht aan besteed: "*Promovendus* slaat in de voetbalwereld op 'de club die aan het eind van het vorig seizoen gepromoveerd is naar een hogere klasse', terwijl in het 'gewone' Nederlands de *promovendus* degene is die gaat promoveren."

Overigens heeft ook *degradant* een speciale sportbetekenis: het is vaak niet 'het team dat binnenkort degradeert' maar 'het team dat gedegradéerd is'.

Spellingcursussen Taaladviesdienst eind maart in Amsterdam, Eindhoven en Zwolle.
Meer informatie op [onze website](#).

3. Extra: alle Europese winnaars Juvenes Translatores

Vorige week meldden we dat de Leidse gymnasiaste Eline Westra de Nederlandse winnares is van de Europese vertaalwedstrijd [Juvenes Translatores](#). Ook België heeft een winnaar: Timothy Vanderstraeten is leerling van het zesde jaar Industriële Wetenschappen aan het Technisch Instituut Heilig Hart in Hasselt, de enige geselecteerde technische school uit België.

Voor alle Europese landen samen zijn er 27 winnaars, van wie u de [handgeschreven vertalingen](#) bij Juvenes Translatores kunt inkijken. Meer nieuws over de winnaars van deze vierde editie staat op de [Facebook-pagina](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1142

vrijdag 18 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De supercomputer Watson van IBM heeft de kennisquiz Jeopardy gewonnen van de allerbeste menselijke spelers doordat hij zo goed kan rekenen met taal.

(Bron: [Kennislink](#))

- Mensen die getallen intypen op hun mobiele telefoon, gaan ze associëren met woorden.

(Bron: [Scientias](#))

- De hersengebieden die blinden bij braille gebruiken, zijn dezelfde als die ziende mensen gebruiken voor lezen.

(Bron: [The New York Times](#))

2. Onze Taal van de maand

Het dubbelnummer van *Onze Taal* dat vandaag verschijnt, staat weer boordevol [mooie en verrassende artikelen](#). Zo onthullen Rogier Steehouder en zijn vader Michaël (emeritus hoogleraar Technische Communicatie aan de Universiteit Twente) in het februari/maartnummer van *Onze Taal* eindelijk wie of wat er [door het struikgewas](#) ruiste in het beroemde lied van Toon Hermans. Jaap de Jong en Annemarie van Velsen gaan in op de praeteritio, de constructie 'u hoort mij niet zeggen dat' die politici zo graag gebruiken. Het laatste artikel staat in verkorte versie op de [website](#) van het blad. De rest van de artikelen kunt u lezen als u een [abonnement](#) neemt.

Wilt u teksten laten corrigeren? Vraag de [Taaladviesdienst](#): als het écht goed moet zijn.

3. Extra: uitroeptekeninflatie

De Nederlandse regering gaat een einde maken aan de uitroeptekeninflatie. Dat meldt de satirische website [De Speld](#). Volgens de website heeft staatssecretaris Zijlstra van Cultuur deze week aangekondigd dat er een nieuw uitroepteken komt, de '¥'. "De ¥ is evenveel waard als tien conventionele uitroeptekens." Bovendien komt in het artikel een taalwetenschapper aan het woord die pleit voor een belasting op uitroeptekens en een maximumaantal: "Op drukke plaatsen zoals sociale media is meer dan twaalf niet verantwoord. Op rustige plaatsen zoals de Afsluitdijk mag het best iets meer zijn."

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1141

woensdag 16 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De groep 3JS, die Nederland vertegenwoordigt op het Eurovisiesongfestival, worstelt met de Engelse vertaling van de tekst van het lied 'Je vecht nooit alleen'.

(Bron: [Nieuws.nl](#))

- De VVD vindt dat mensen die niet hun best doen om Nederlands te leren geen recht hebben op bijstand.

(Bron: [Trouw](#))

- De ambtenaren van de gemeente Ede zijn de afgelopen maanden veel duidelijkere brieven aan de inwoners gaan schrijven.

(Bron: [Omroep Gelderland](#))

2. Twitteraar van de maand: Jag Bhalla

Jag Bhalla is naar eigen zeggen een onderzoeker van de 'minder logische aspecten van het leven en van de taal'. Hij heeft een amusant boek geschreven, [I'm Not Hanging Noodles on Your Ears](#), met vreemde uitdrukkingen uit allerlei talen. Onder de naam [hangingnoodles](#) deelt hij op Twitter ook vrijwel dagelijks de resultaten van zijn onderzoek. Zoals actuele woordgrappen: "Komt een man bij de dokter: 'Ik ben verslaafd aan Twitter.' Zegt de dokter: 'Sorry, ik volg u niet.'"

Spellingcursussen Taaladviesdienst eind maart in Amsterdam, Eindhoven en Zwolle.
Meer informatie op [onzetaal.nl](#).

3. Extra: Noam Chomsky

Over ongeveer een maand komt de beroemde Amerikaanse taalgeleerde Noam Chomsky naar Nederland, om lezingen te geven over zowel taalwetenschap als politiek. Alle plaatsen voor al deze lezingen zijn overigens al uitverkocht. Een speciaal in het leven geroepen groep 'Chomsky in Nederland' heeft nu op [YouTube](#) een interviewtje geplaatst met de Nederlandse taalkundige Hans Bennis, die duidelijk maakt waarom Chomsky zo'n belangrijke taalkundige is.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1140

maandag 14 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Het nummer 'Money for nothing' van de Dire Straits mag niet meer gedraaid worden op de Canadese radio, omdat het woord 'faggot' (flikker) erin voorkomt.

(Bron: [Language Log](#))

- De Leidse gymnasiaste Eline Westra is de Nederlandse winnares van de Europese vertaalwedstijd JuvenesTranslatores.

(Bron: [Leidsch Dagblad](#))

- Dankzij de succesvolle taalauteur Bastian Sick worden de omroepberichten van de Duitse spoorwegen duidelijker.

(Bron: [Berliner Morgenpost](#))

2. Taaltip: 'Er vallen/valt met haar goed(e) zaken te doen'

Zowel 'Er vallen met haar goede zaken te doen' als 'Er valt met haar goed zaken te doen' is juist. In 'Er valt met haar goed zaken te doen' wordt *zakendoen* als geheel opgevat. 'Er valt met haar goed zaken te doen' wil zeggen dat het zakendoen met de genoemde persoon doorgaans goed uitpakt. Vergelijk ook: 'Er valt met haar goed afspraken te maken' (het afspraken maken verloopt goed). *Goed* is in deze zinnen een bijwoordelijke bepaling bij *zakendoen* respectievelijk *afspraken maken*.

Toch is ook 'Er vallen met haar goede zaken te doen' verdedigbaar, al klinkt deze zin iets minder gewoon. *Goede* heeft dan betrekking op *zaken*; van deze goede zaken wordt gezegd dat ze gedaan kunnen worden met de genoemde persoon. Vergelijk: 'Er vallen met haar goede afspraken te maken' (de afspraken die je met haar maakt, zijn goed). *Goede* is nu een bijvoeglijke bepaling bij *zaken* respectievelijk *afspraken*.

Spellingcursussen Taaladviesdienst eind maart in Amsterdam, Eindhoven en Zwolle.
Meer informatie op [onze website](#).

3. Extra: minister Donner over taal

Het stond al in het regeerakkoord, maar zaterdag kondigde de Nederlandse minister van Binnenlandse Zaken Piet Hein Donner hem ook echt aan: een wet die de positie van het Fries

in Friesland moet versterken. Interessant is vooral ook het toespraakje waarmee Donner de wet aankondigde; Omrop Fryslân heeft dit op [YouTube](#) gezet. Allereerst houdt de minister een warm pleidooi voor het leren van vreemde talen; daarna legt hij uit dat de regionale identiteit heel belangrijk is.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1139

vrijdag 11 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Veel mensen denken dat ze een vreemde taal beter spreken als ze 's nachts in die taal dromen.

(Bron: [NLtaal](#))

- De West-Vlaamse hogeschool Howest start op zijn Brugse campus met een Confucius-instituut, een officieel Chinees centrum dat onderwijs zal geven over de taal en cultuur van China.

(Bron: [De Standaard](#))

- In Kirgizië zijn er plannen om alle Russische benamingen van plaatsen en regio's te vervangen door hun originele versies.

(Bron: [24.kg News Agency](#))

2. Ruggespraak

Voor het maaien van het gras worden schapen ingezet.

(Tvgids.nl)

Door een probleem kan de probleemoplosser niet worden gestart.

(Melding computerprogramma)

Een Britse meesterbedrieger verdiende ruim twee miljoen euro, onder meer door zich voor te doen als nep-advocaat.

(Z24.nl)

Het anticonceptiemiddel Implanon heeft gefaald: in plaats van Britse vrouwen te beschermen tegen zwangerschap, maakte het in drie jaar minstens 584 vrouwen zwanger.

(AD.nl)

Senioren kunnen nog prima een muziekinstrument onder de knie leren bespelen.

(RTVnoord.nl)

Bleker weigert motie zwijnen uit te voeren.

(De Gelderlander over een Kamermotie over de zwijnenjacht)

Direct antwoord op uw taalvraag? Bel de [Taaladviesdienst](#).

3. Uitslag wedstrijd Gedichtendag

In Taalpost 1132 vroegen we wie de auteur van het 'Gedichtendagessay' is en in welk land hij op dit ogenblik woont. Het juiste antwoord is Jan Lauwereyns. Vroeger woonde hij in Nieuw-Zeeland, maar nu in Japan. De prijzen gaan naar de volgende winnaars:

- *Zendag* van Peter M. van der Linden, uitgeverij De Contrabas: Nele Verbeeck, Liliane Coppens, Jan Roelofs;
- *De laatste jaren* van Driek van Wissen, uitgeverij Nijgh & Van Ditmar: Edith de Gilde, Yvonne Dijkstra, Trix Giebels;
- *De uitputting voorbij* van Krijn Peter Hesselink, uitgeverij Nieuw Amsterdam: Joop Groeneveld, Lean Ermstrang, René Dings;
- *Wiegelieder en Blaaskikermuziek* van Wouter Godijn, uitgeverij Contact: Ingrid van der Steen.

4. Wedstrijd *Het toestel is in gesprek, heeft u één moment?*

Het toestel is in gesprek, heeft u één moment? van [Uitgeverij Tanker Boot](#) bestaat uit een verzameling reacties van bellers op deze eenvoudige standaardvraag. De unieke en vaak komische antwoorden zijn verzameld gedurende een periode van vier maanden door een medewerker van een telefooncentrale. Taalpost mag drie exemplaren van dit boekje weggeven. Wilt u in aanmerking komen voor een exemplaar, [mail ons](#) dan hoeveel genummerde exemplaren van *Het toestel is in gesprek, heeft u één moment?* er verschijnen. Vermeld ook uw adresgegevens.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1138

woensdag 9 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De stichting Nederlands geeft de Lofprijz der Nederlandse taal 2010 aan Martine Tanghe, nieuwsanker bij de VRT en bestuurslid van Onze Taal.

(Bron: [De Standaard](#))

- De Franse deelnemer aan het Eurovisiesongfestival zal zijn lied in het Corsicaans zingen.

(Bron: [TF1](#))

- De mens heeft taal nodig om cijfers te begrijpen.

(Bron: [Scientias](#))

2. Onderzoek: het vak Duits heeft weltschmerz

Het gaat niet goed met het vak Duits op de middelbare school in Nederland, blijkt uit onderzoek van het Duitsland Instituut. Hoewel bedrijven veel werknemers nodig hebben die de Duitse taal beheersen, kiezen nog maar weinig leerlingen voor het vak. Slechts 36 procent van de leerlingen beschouwt Duitsland als een redelijk interessant land en ruim 60 procent vindt de taal niet mooi. Bovendien is er een groot gebrek aan leraren Duits, waardoor de Duitse les soms wordt gegeven door ongediplomeerde leraren. De desinteresse heeft ook gevolgen voor de universiteiten en hogescholen: er zijn elk jaar minder nieuwe studenten Duits.

Het Duitsland Instituut publiceerde zowel een [brochure](#) met als titel *Belevingsonderzoek Duits 2010* als het volledige [rapport](#) van het onderzoek.

[Spelling, grammatica, leestekens, tekstvorm:](#) voor elk wat wils in de boekenserie *Taal geregeld*.

3. Extra: kan Uniekaas protesteren tegen Unique Cheese?

Stel: het merk Uniekaas is ingeburgerd in Nederland en Vlaanderen. Uniekaas gebruikt als slagzin vaak 'Uniek van Uniekaas'. Specialisten in Europees merkenrecht buigen zich nu over de vraag of je Uniekaas in zo'n geval als een gemeenschapsmerk in de hele Europese Unie mag beschouwen. Die vraag is ontstaan omdat in Europa ook de beschrijvende aanduiding *Unique Cheese* bestaat. Kan het merkenrecht leiden tot een territoriaal beperkt verbod van

Unique Cheese in een linguïstische eenheid (bijvoorbeeld Nederland en Vlaanderen) of mag dat niet meer in het huidige Europa?

Dirk Visser, hoogleraar eigendomsrecht in Leiden, werpt een cruijffiaanse blik op deze [fictieve 'kaasus'](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1137

maandag 7 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Vertalen staat centraal in het laatste deel van de filmtrilogie van Nurith Aviv over taal.
(Bron: [The Guardian](#))
- Sarah Palin en haar dochter Bristol Palin willen hun namen als merk laten registreren.
(Bron: [The Stir](#))
- De toeristische dienst van Belgisch Limburg wil het werkwoord *limburgen* in de woordenboeken krijgen.
(Bron: [Het Belang van Limburg](#))

2. Taaltip: *de graffiti werd(en) verwijderd*

'De graffiti werden verwijderd' en 'De graffiti werd verwijderd' zijn allebei mogelijk.

Graffiti is van oorsprong een meervoud; het enkelvoud is *graffito*. Dat pleit voor 'De graffiti werden verwijderd.' Maar *graffiti* is daarnaast als enkelvoudig woord (als verzamelnaam) in gebruik gekomen in de betekenis 'opschrift of schildering op muren of andere objecten in de openbare ruimte, gemaakt met spuitbus, viltstift, enz.' Daaruit volgt dat 'De graffiti werd verwijderd' ook juist is; deze zin is zelfs gebruikelijker dan de zin met het meervoud *werden*.

Het woordenboek van Koenen (2006) en het Witte Woordenboek (2007) vermelden *graffiti* (ook) als enkelvoud, Van Dale (nog) niet.

Onze Taal zoekt [een secretariële duizendpoot met boekhoudervaring](#).

3. Oproep: kent u nieuwe homoniemen?

Voor haar afstudeeropdracht is studente grafisch ontwerpen Margriet Kats op zoek naar nieuwe [homoniemen](#): woorden die er recentelijk een betekenis bij hebben gekregen, in veel gevallen dankzij de populariteit van nieuwe media. Vooral de msn-taal, sms-taal en jongerentaal hebben de voorbije jaren veel nieuwe homoniemen opgeleverd.

Enkele voorbeelden:

- *omg* (afkorting van 'omgeving', nu vooral 'oh my god');

- *hyj* (afkorting van 'hof van justitie', nu vooral 'hou van je');
- <3 ('kleiner dan 3', staat nu ook voor een hartje);
- *vet* ('niet mager', en nu ook 'cool' in jongerentaal);
- *btw* ('belasting toegevoegde waarde', nu ook 'by the way');
- *hoest* (van het werkwoord *hoesten*, maar nu ook 'hoe is het');
- *links* ('niet rechts', en nu ook de computerterm 'hyperlinks').

Hebt u voorbeelden van nieuwe homoniemen? Mail ze naar [Onze Taal](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1136

vrijdag 4 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Prinses Laurentien is voorzitter van een EU-werkgroep die zal adviseren over het aanpakken van de laaggeletterdheid in Europa.

(Bron: [Nu.nl](#))

- De PVV-fractie in Noord-Brabant heeft het verkiezingsprogramma herschreven voor mensen met een verstandelijke beperking.

(Bron: [NOS](#))

- Wie 'Berlusconi non vince' (Italiaans voor 'Berlusconi wint niet') laat vertalen door Google, krijgt in elke taal 'Berlusconi wint'.

(Bron: [Corriere della Sera](#))

2. E-boek van de week: *Gevaarlijke vaagtaal*

Arjen Ligtoet en Cathelijne de Busser van tekstbureau Tekstridder strijden al jaren tegen 'vaagtaal', onder andere op hun website www.vaagtaal.nl. Onlangs gaven ze ook een boekje uit, *Gevaarlijke vaagtaal*, met onder andere interviews met de politicus Frits Bolkestein en de schrijver Charles den Tex. Het boekje kan gratis worden [gedownload](#) van de website van de auteurs.

Studeer je Nederlands? Onze Taal zoekt een [stagiair](#) voor de website.

3. Extra: Twitter-instrumenten voor taalliefhebbers

De website [Mashable](#) zet acht grappige instrumentjes op een rij voor twitteraars die van taal houden (en Engels spreken). Het gaat onder andere om speciale Twitterwoordenboeken, websites die een bericht zodanig inkorten dat het in maximaal 140 lettertekens past en verzamelingen met icoontjes die in Twitterberichten kunnen worden verwerkt.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1135

woensdag 2 februari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Hoe meer twee mensen dezelfde woorden gebruiken, des te groter is de kans dat hun date succesvol is.

(Bron: [Relatieblog](#))

- Het voorstel van de fractie BurgerBelang om de gemeenteraad van Hellendoorn een keer in het dialect te laten vergaderen, stuit op weerstand.

(Bron: [RTV Oost](#))

- In Leiden kan weer verder worden gewerkt aan een groot etymologisch woordenboek van alle Indo-Europese talen.

(Bron: [Universiteit Leiden](#))

2. Documentaire van de week: 'Boks Ouwe'

Jongeren in Eindhoven spreken een heel andere taal dan de oudere generaties. De documentaire 'Boks Ouwe' laat zien hoe het Brabantse dialect rondom Eindhoven verandert. De beelden worden becommentarieerd door hoogleraar Jos Swanenberg van de Universiteit van Tilburg, die ook streektaalfunctionaris in de provincie Noord-Brabant is. De documentaire is te zien op de website van het [Eindhovens Dagblad](#).

70.000 taalliefhebbers bereiken? [Adverteer eens in Onze Taal.](#)

3. Extra: taal in Frascati

Vanavond en morgenavond worden er twee thema-avonden gehouden over taal in het Amsterdamse theater Frascati. Meer informatie is te vinden op de [website](#) van dit theater. Op beide avonden is eerst de voorstelling DegrotemonD van de Vlaamse acteur Valentijn Dhaenens te zien, die een ode brengt aan 2500 jaar redevoeren met fragmenten uit bekende en minder bekende toespraken. Aansluitend is er op elk van beide avonden een gevarieerd programma. Zo is er vanavond een masterclass retorica door de classicus David Rijser, en spreken hoogleraar Jaap de Jong en columnist Bas Heijne morgenavond over de maatschappelijke impact van taal.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.